

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1/26. uri zjutraj, a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnisti mesечно K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četrtletno K 4.50, mesečno K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

Uredništvo in upravnništvo je na Miklošičevi cesti št. 8. Dopisi se pošilja uredništvu, naročnina upravnisti. Ne-frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašnju popust. Za odgovor se priloži znamko.

Amerikanski Slovenci — domu.

Danes že kriči cela Slovenija po rešitvi in vsepovsod leti vse na pomoč, kajti nevarnost je večja nego kedaj poprej. Vse se žuri, da bi količkaj doprineslo v blagor ogrožene domovine in izvedlo to ali ono, kar bi utegnilo priti v okom pretečemu propadu. Uvedli smo že mnogo naprav, katere imajo nalogo izobraževati narod, ga dramiti iz nezavednosti in mu ohraniti starodavni jezik, ali da bi mu ohranili posest in last, v to še do danes nismo ganili z mazincem, ker smo mislili, da je z jezikom vse rešeno, in ker se niti zavedali nismo, da je jezik samo simbol naroda.

Velepomembna C. M. D., prosvetna društva, raznovrstne sokolske in izobraževalne organizacije, denarni zavodi, narodne prireditve, razpošiljanje knjig in časnikov na mejo, vse to je storilo mnogo, mnogo za slovenstvo, ali vendar vidimo, če trezno sodimo, pred seboj le negativnost in neuspah. Če govorimo o kakem celotnem napredovanju, je to ali brezmiselno hvalisanje, izvirajoče iz zanikarnosti, ali pa nerazsodnost in nepoznanje položaja.

Zadnje čase smo še le — žal — počeli misliti na gospodarsko stran narodnega dela in prvi pojav te vrste je ustanovitev gospodarskega društva „Branibor“, ali bolje, sestavitve odbora. Kaj pozitivnega, kakšnega poizkusa delati, še ne bomo pri priznani slovenski neagilnosti in nemarnosti tako kmalu videli. Je pač tako, da je našim rodoljubom starega, novega in deloma tudi najnovejšega kova samo na tem, da dosežejo pri kakšni akciji svojo šaržo, potem katere lahko ponesejo potem svoje sicer popolnoma brezpomembno ime v širno javnost. Osebnost in popularnost je oni motor, ki goni pristaše proti lastnim pristašem in skuša izpodrinuti te na korist onim, dasi oboji dobro vedo, da niso za resno delo. Možno je, da se bode odslej res premišljeno delalo; upajmo vsaj to in si delajmo s poudarjenim zaupanjem v svoje rodoljubje vseh vekov korajžjo.

Ker se hočemo in moramo ohraniti, je treba misliti odslej na gospodarsko delo, ki mora hoditi vzporedno s čisto kulturnim. Tu in tam se je že izprožil kak glas, ki je pozval za hip razne mecene in podjetnike na branik, češ, tu se da kaj kupiti, tam nekaj dobro spraviti v denar, a vsak tak glas je le malo vzvalovil ozračje in slednjič zamrl brez sledu. Zagnali smo se bili, da bomo Slovencem priskrbovali kmetije, jih spravljali iz slovenske roke zopet v slovensko last, ali pa kupovali celo od tujcev. Zaobljubili smo se bili, da mora na vsako prikladno mesto priti slovenski obrtnik in slovenski trgovec, ali od vsega tega ne vemo, če je že danes kaj za videti.

Samo na sebi je umevno, da rabimo za tako notranjo kolonizacijo ljudi, ki imajo kaj denarja in resne volje in mo-

ralne moči, da se mimo križev in težav, ki jih čakajo, prerijejo do ugodnega življenja. Nehote se nam tu vriva spomin na one bedne, ali skrajno lahkomišelnosti ljudi, ki so ali prisiljeni zapustiti svojo rodno grudo, ali pa strahopetno ušli, boječ se trpljenja in truda, ki jim ga nalaga boj za življenje. Zapustili so svojo žalostno domovino — pač nobeden lahkega srca — in šli za srečo, deloma prepričani, da jo morajo najti, deloma v svesti si, da za nje ni rešitve.

Odšli so v Ameriko, se prepričali, da je delo ono, ki mu vceplja vedno večje veselje do življenja. Uvideli so, da se da samo s trdom priboriti skorjica kruha, utrjevali so se v volji, energija se jim je kremenila, postali so sposobni prestajati burje in viharje in premnogim je uspelo priti do znatnega blagostanja. Na te se obračamo danes, tem naj velja ta od ljubezni do domovine navdahnjeni poziv, ne pa onim — kajpada maloštevilnim — ki so kot pustolovci in klavitevizi ušli, da v tujini brez nadzorstva in opore propadejo, pri tem pa brezvestno blatijo slovenskega naroda pošteno ime.

Vi poštini in pridni možje, ki ste si priborili premoženje, čujte naš glas. Vrnite se iz tujine, pridite v prekomorsko svojo staro domovino, naselite se zopet med nami, saj se vam vsak dan nudi prilika, da kupite za svoj težko prislužen dolar iz tujih rok posestva in podjetja, s katerimi se zdaj bogati odurni tujec. Čemu vas je v tuji Ameriki še toliko mož, ki ste si v prejšnjih ugodnih časih pridela milijone kron — in to mnogo posameznikov — če bi pa lahko tukaj v industrijo in obrtjo izbornu uspevali, za kar vam je dokaz podjetni tujec-početnik brez veliko denarja. — Vemo, da še niste izgubili srca za svojo Slovenijo in prepričani smo, da se zavedate, da je tukaj tekmovalje v primeri k ameriškemu neznatno, zato pa pridite, iztrgajte vsak po svoji moči našo last iz tujih krempljev in vedite, da vam narodna zgodovina ne bode blatila imena. Vrnite se kmalu, dokler se še vi in vaša deca zavedate slovenskega porekla, pridite, saj temelj za blagostanje ste si že ustvarili v Ameriki. Čemu bi tam zamirali in izginjali v germanstvu, če pa lahko tukaj dvignete slovensko število in premoženje. Amerikanski Slovenci — domu!

„Branibor“ bode stopil v javnost in on ima dolžnost, da uvede obširno akcijo in premišlja, bi li ne bilo to izvedljivo. Priporoča se pa, da obrne pozornost na Amerikance.

Iz slovenskih krajev.

Celje.

Uboj v imenu svete vere. O priliki zadnje Ciril-Methodove slavnosti se

je pozno po noči vračal čevljar Cokan iz Žalca domu v Vrbje pri Žalcu. Na potu mu zastavi pot več ponočnjakov-potepuhov, na katoliški podlagi organiziranih devičarjev in ga začno izzivati in zahtevati pojasnila, čemu ni šel na istočasno se vrščo klerikalno slavje v bližini. Napredni Cokan se ni ustrašil mladih fantečev in je primerno odgovarjal. Vnel se je pretep in ko se ni napadenec več mogel uspešno braniti, so ga pobili na tla in ga pustili malb ne mrtvega. Pravi morilec je Peskov fant, po domače Benclov. Benclovi so vedno občevali s kaplanoma Jehartom in Schreinerjem in so, kakor drugi katoliški mladeniči, zajemali vzpodbudo za svoja dejanja iz njihovega vira. Prvotno krivdo na umoru nosita torej oba kaplanska hujškača. Cokan je kmalu umrl in v petek popoldan so ga pokopali kot žrtev duhovniškega hujskanja med nerazsodnim ljudstvom. Ljudstvo je zelo razburjeno nad kaplanoma, čuki, fantovskimi organizacijami in Marijinimi družbami, ki rode take sadove.

Slovanski Jug.

Črna gora — kraljevina. Niti ruska niti angleška vlada niste po svojih belogradijskih poslanikih zahtevali ali pa vsaj želeli, da se naj kralj Peter osebno udeleži knez Nikitovega jubileja na Cetinju. Nemški listi so bili raztrosili med svet že na videz neresnično novico, da so nekatere velesile hotele prisiliti, da bi knezu — tastu osebno čestital. Vest, da bi bil dobil ruski poslanik von Hartwig nalogo, da naj na dvoru zastavi svoj upliv in po neuspešnem prigrvarjanju zapusti Beligrad, so izvite popolnoma iz trte. Ruska vlada ni svojemu poslaniku popolnoma nič velela, in vse, kar se je o tem pisalo, si moramo tolmačiti kot pobožno željo nemških žurnalstov, ki bi zopet radi obvladali javno mnenje in zanesli nesporazum med slovanske države. Vprašanje kraljevega zastopstva pri knezovem jubileju je že davno rešeno. Zadnje čase se ministrski svet s tem niti bavil ni. Povzdigo Črne gore v kraljevino pozdravlja vsa Srbija najiskrenejše. Nikjer ni nikake nevolje, razven pri dveh listih, ki jih nobeden Jugoslovani ali celo pošten Srb ne mara. Govorica, da bi bila sedajna vlada protičnogorskega mišljenja, je zlobna izmišljotina in bodočnost bode dokazala njeno lažljivost.

Splošni pregled.

Indemnitetna debata na Ogrskem.

Adresni načrt je bil z večino sprejet in nato je šla zbornica na posvetovanje budgetnega provizorija. Ta predloga je posebne važnosti, ker ima nalogo, dovesti h koncu že dolgo trajajoče ex lex stanje, za katero ni mogel nikdo marati in katerega si je

vsakdo želel dokončati. Nadalje je budgetni provizorij pozvan, da nadomesti normalni budget, ker ga za tekoče leto ne bode takega. S posvetovanjem o rekrutni predlogi se zdi, da se imajo posvetovanja kmalu končati in vsa dela hitreje izvrševati. V osmih do desetih dneh se bode končalo vse zbornično delo in samo pri vprašanju rumunske trgovinske pogodbe bode prišlo najbrže do večje debate, mogoče radi posojilne predloge. Verjetno je pa, da te debate ne bodo presegale dveh zasedanj.

Francoski železničarji štrajkajo.

Po poročilih, ki prihajajo iz francoske zbornice, so odklonile francoske železniške družbe vsprejem narodnega železniškega sindikata v navzočnosti ministrskega predsednika, a to ne, da bi izzivale osobje, ampak da varujejo svoje določevalno pravo. Železniške družbe so pri volji, da se pogovarjajo z zastopniki sindikatov svojih železniških mrež. Razven tega išče vlada v zvezi z družbami sredstvo, ki bi zadovoljilo delavstvo z oskrbo v vseh slučajih. V političkih krogih upajo, da to železničarsko gibanje ne bode imelo resnih posledic.

Kraljeva lista na Angleškem.

V petkovi seji spodnje zbornice so se poslanci posvetovali o resoluciji, ki govori o kraljevi listi. Resolucija nastavlja za kraljevo listo vsoto 470.000 funtov sterlingov za kralja in njegovo gospodarstvo, nadalje za vsakega sina 10.000 funtov, če je izpolnil 21. leto in še ni oženjen, če se pa oženi, pa 15.000 funtov in 600 funtov za vsako hčer. Za waleškega princa ni nastavljena nikaka apanaža, ker ima itak dohodke vojvodine Cornwall in Lancaster. Ker kralj od sedaj plača osebno dohodnino, je apanaža znatno zmanjšana in zato je zbornica zavrgla predlog Barnesov, da bi se znižala civilna lista od 470.000 funtov na 385.000 z 207 glasovi proti 26. Dasi se je še nato protivil poslanec Keir Hardie apanažam kraljevih otrok, češ, da se s tem podpira samo lenoba in postopanje, vendar ni pristala zbornica na njegove zahteve.

Vse radi Krete.

Kretske stranke so se pogovarjale o tvoritvi mešanega kabineta, ki bi obstajal iz treh pristašev Venizelosovih in treh pristašev opozicije. Ker bode pa Venizelos iz zdravstvenih ozirov prebival nekaj časa v Grčiji, bode prevzel predsedstvo nove vlade Michelidakis, ki bode velj še nadalje izplačevati dijete mohamedanskim poslancem in plače uradnikom, v kar je sedajna vlada že privolila. — „Sabah“ poroča iz Carigrada, da je turško vojno ministrstvo zapovedalo važne varnostne odredbe na grški meji, ker se Grčija očividno pripravlja na vojsko. Za sedaj so Turki pomnožili svojo obmejno artiljerijo za 36 topov. — Čuje se da se bodo sredi septembra vršili velik

LISTEK.

MICHEL ZÉVACO:

Otroci papeža.

Roman iz rimske zgodovine.

[46]

Skupna važnost je dajala tem različnim obrazom skupen značaj odločnosti in neomajne volje.

Ragastens je zaključil svoje opazovanje z mislijo, ki jo je izrekel sebi samemu takole:

„Smrt božja! To so možje... Ako snujejo zaroto, kar se mi močno dozdeva, potem gorje tistemu, ki mu velja... Toda vraga — proti komu so se zarotili?... Pa „ona“?... Kje je ona?... Kakšno ulogo igra ona v strašni drami, ki jo berem na teh obrazih?... Kakšno ulogo je namenila meni? Česa pač more zahtevati ubogi vitez, pustolovec, ki je prišel brez beliča v žepu?“

V tem trenutku se je začelo iz hodnika, po katerem je bil prišel Ragastens, šumenje obleke in lahni koraki. Vse glave so se obrnile v tisto stran.

Z naglim pogledom je vitez še enkrat pomeril skrivnostne osebe, ki so bile zbrane v tej grobnici. In globoko je zavzdihnil!

Skoraj vsi obrazi teh mož so izražali nestrpnost; toda trije ali štirje med njimi so razodevali čustvo, o katerem se vitezove slutnje niso mogle variti: to je bila ljubezen!...

Ob vhodu dvorane se je prikazala ženska. Ragastens je uganil: bila je Primavera! Njen obraz se je skrival pod dolgim črnim pajčolanom, in tudi oblečena je bila črna.

Ob pogledu na ti dve znamenji žalovanja je šlo po

vsem zboru začudeno mrmranje; vsi ti možje so vstali in obkolili deklico, ki je stala med njimi, naslanjaje se na steno in v solzah izlivila bolečino, ki je ni mogla več premagati. Eden izmed zarotnikov, starih s sivo brado, se ji je približal in jo prijel za roko.

„Draga Beatrice“, je dejal, „kaj vendar pomenita žalna obleka? Govorite... kaj vas je strašnega doletelo?“

Zdaj je Primavera odgnila svoj pajčolan.

„Nekaj strašnega!“ je odgovorila. „Pravo besedo ste rekli, knez Manfredi!... Nekaj strašnega me je doletelo v mojem najnežnejšem čustvu... ki je skoraj zatemnelo, gorje mi!“ je dodala s tišjim glasom.

In ko so navzoči sprejeli te besede z osuplim molčanjem, je dodala:

„Moja mati je mrtva!“

„Mrtva? Grofica Alma!“

„Umorjena!... Zastrupljena!... Ali je zdaj dovolj?“

Vi oropani gospodje, vi razlastnjeni knezje, baroni, in grofje — ali je treba še več zločinov?... Po tolikem številu ljudi iz prostega naroda, ki so sanjari o svobodi Italije... po tolikih imenitnikih, ki so skušali braniti svoje imetje — glejte, je padla zdaj še moja mati... morda edino zato, ker je moja mati... In venomer je ista roka, ki udarja... neutrudljiva, nikdar sita moritve... venomer je isti človek... isti tirah, ki zasnuje umor — in to je papež!... In venomer je isti človek... isti tiger, ki se vrže na žrtev, izročeno njegovim udarcem... njegov sin... Cezar Borgia!“

„Cezar Borgia!“ je vzkliknil vitez de Ragastens zamolklo in prebledel kakor smrt. „Cezar, moj zaščitnik! On, ki mi je dal stotnijo! On, ki pojdem z njim na vojno!“

Ob imenu Borgia so se stresli vsi zarotniki. Nihče

izmed njih ni izustil vzklika, toda čustvo nespravljivega sovraštva se je risalo na njihovih obrazih.

„Beatrice“, je zdajci povzel knez Manfredi... „hčerka moja!... Naj vas imenujem s tem imenom, ker vašega očeta ni na mestu, ki bi ga moral zavzemati... Dete moje, zaman iščem besed, da bi potolažile vašo bolest... Kaj! Rodbina Borgia se je drznila dotakniti grofice Alma! Te matere, ki ste jo vi oboževali, ni več med živimi! Kruta, strašna nesreča je to, dete moje... Toda če vas mora kaj na svetu tolažiti, naj vas zavest bližnjega sijajnega maščevanja... Naši prijatelji, vsi navzoči pri tem poslednjem sestanku, ki ste nam ga napovedali, prinašajo dobre vesti... Romagna se giblje... Florenca se vznemirja zaradi mogočnosti Borgijcev... Bologna in Plombino hočeta vstati... Forli, Cesaro, Imola, Rimini zbirajo čete... Najmanjša iskrica lahko razvname ta požar, ki se pripravlja na tihem...“

Beatrice si je bila obrisala oči. Zazdela se je, kakor da je trdna volja položila na njeno krasno lice krinko nepreplašne sile...

„Dragi gospodje“, je dejala, „žalost in bolečina, v kateri me vidite, ni oslabila moje gorečnosti... Že enkrat se je Monteforte postavil Cesarju v bran... To pot pa izide od Monteforta znamenje osvobođenja... Vem, da se Cezar pripravlja in hoče marširati nad trdnjavo grofov Alma, ki je poslednje zavetišče naših svoboščin... Zatorej, gospodje, moramo ravno v Montefortu osvoječiti vse svoje odporne moči... In zato vam tam napovedujem sestanek... Ako ima kdo boljši načrt, naj ga pove...“

„V Monteforte!“

Kakor en sam krik je planil ta kratki, krepki odgovor iz ust vseh navzočih.

(Dalje.)

manevri med Adrinom in Rodosto pod pol-
elvjstvom vojne ministra samega. Razpo-
stavljenih bode 40.000 mož drugega in
tretjega vojnega zbora. Manevrov se bode
udeležil tudi Nemec general von der Goltz.
— Na vojno se po takem pripravljate obe
državi in radi očitne politične negoto-
vosti ne odpotuje grški kralj v Aix-les-
Bains, kamor je prvotno nameraval oditi.

Dnevne vesti.

**„Slovenski Narod“ je samo za „in-
teligenco“.** Nek znan liberalce (frakar) je
pri neki priliki rekel, da je „Jutro“ samo
za takozvane nižje sloje, „Slov. Narod“ pa
za „inteligenco“? To priznanje je za nas
jako laskavo, ker vidimo, da „Narod“ ni
zmožen izobraževati slovenskega ljudstva,
kar bi bila njegova naloga. Prosto ljudstvo
bo rešilo Slovence, ne pa mogoče par po-
mekhuženih „frakarjev“, to naj si zapom-
nijo naši liberalci.

Turške razmere. V „Učit. Tovarišu“
čitamo: „Na neki okrajni šolski svet je
prišla ovadba proti nekemu učitelju, ki ga
hočejo klerikalci uničiti. Ovadba navaja
take neresnice in je pisana v takem tonu,
da bi dotični učitelj proti ovadniku lahko
nastopil tožno pot, a to ni mogoče, ker
je ovadbo podpisal — dr. Evgen Lampe,
ki živi kot deželni poslanec imuniteto. —
Objavljamo to brez vsakega dostavka; ob
taki lumpariji nam zastaja pero. Če se iz-
kaže, da je to res, potem mora biti konec
vseh obzirnosti, potem pride tudi dan pla-
čila od naše strani! — Opozorjamo na to
vse člane deželnega šolskega sveta, seveda
tudi barona Schwarza: naj bodo priprav-
ljeni, da čuvajo zakon, ko se oglasi krvnik
Lampe!“ Tako „Učit. Tovariš“, mi pa pra-
vimo, da je zastoj pričakovati od barona
Schwarza in od članov dež. šolskega sveta,
da bi čuvali zakon. Klerikalci gospodarijo
v deželi in oni poznajo samo en zakon:
svojo voljo, a Schwarz mora respektirati
voljo svojih zaveznikov. Edini pravi od-
govor na vsa taka in slična podjetja je
brezobziren boj z nepoštenimi, zdivjanimi
klerikalci. Vsa pošena slovenska javnost se
mora pa postaviti odločno na stran pregan-
janega naprednega učiteljstva.

Židovski izdelki. Najboljša reklama za
naše kraje so okusno in umetniško izdelane
pokrajinske razglednice. Toda opaža se, da
se s tem bavijo pri nas večinoma samo
nemški čifuti. Ti ljudje hodijo v naše kraje
in posnemajo motive naših najlepših krajev
in jih potem nam Slovencem prodajajo
nazaj. Hotelirji in posestniki letovišč na
Gorenjskem poslužujejo se samo domačih
izdelkov, saj imamo ja izborne fotografe in
slovenske litografske zavode. Ti izdelki
pridejo ceneje in so okusne izdelani, kot
kak judovski produkt. Svoji k svojim!

**Na naslov „Prometne zveze“ v Ljub-
ljani.** Dodatno k tej včerajšnji notici opo-
zarjamo gori imenovano društvo, da naj
pošlje prospekte in reklamne brošure o
naši Kranjski na „Trgovinski Glas-
nik“ v Beogradu in na ministrstvo
prosvete istotam. Ta akcija bi ne škod-
ovala, ker, ako nemški listi pozivajo na
bojkot naših letovišč, moramo mi gledati
na to, da privabimo Slovence v našo deželo,
ki je lepša kot Švica.

Kaj je Gradec? Nek Hrvat je prišel
pred kratkim na svojem potovanju tudi v
Gradec. Tu se je mudil nekaj dni. Nekoč
je prišel v restavraciji v razgovor z nekim
Gradčanom. Slednji ga vpraša, kako mu
ugaja Gradec in prebivalstvo. Hrvat mu
odgovori: „Dragi gospod, jaz sem potoval
po Srbiji, Macedoniji, šel sem s svojim pri-
jateljem skozi arnautske vasi in po južni
Rusiji. Prišel sem pa pred enim dnevom

v Gradec. Tu sem srečal v neki kavarni
svojega rojaka, s katerim sem se začel po-
govarjati v materinem jeziku. Ne dolgo in
naju nahruli družba pijanih Nemcev z be-
sedami, da nas vun vrže, ako bomo provo-
cirali. Grožnje so tudi izvršili in naju vrgli
vun. Kaj takega se mi ni zgodilo v vaseh
tolovajskih Arnautov kakor tu, zato se mi
zdi, da je Gradec najbolj tolovajski
kraj, kar sem jih na svojem potovanju
pasiral.“

Saj smo vedeli. „Slovenska Straža“
je v seji načelstva dne 21. t. m. pristopila
k S. K. S. Z. O čemur smo že davno po-
ročali, to se je sedaj tudi zgodilo. „Slo-
venska Straža“ je vsled tega prenehala biti
slovensko obrambno društvo in je sedaj
jasno in očitno pokazala, kaké namene ima
pred seboj. „Slovenska Straža“ se je s
svojim vstopom S. K. S. Z. postavila po-
polnoma na politično stališče. Sedaj je
jasno kot beli dan, da ima društvo pred-
vsem namen, vzgojiti svoje člane v čisto
navadne klerikalne agitatorje in ničesar dru-
gega. Krščanska izobrazba — in samo to,
to je geslo „Slovenske Straže“. Narodnost,
to je čisto postranska stvar.

Nesreča pri vojaških vajah. Pred-
včerajšnjim se je na vojaških vajah na Na-
nosu ponesrečil enoletni prostovoljec gosp.
Dekval. Padel je 20 m globoko in se zelo
nevarno poškodoval posebno nad očesom.
Odpeljali so ga takoj v Postojno, kjer je
ponesrečenec dobil prvo zdravniško pomoč.
Podraženje mesa. Kakor se čuje,
mislijo ljubljanski mesarji podražiti cene
telečjemu mesu. Ker je že sedaj dosti
drago, zato naj gleda slav. mestni magis-
trat nato in varuje interese ljubljanskih
prebivalcev!

**Vas Potok pri Novem mestu po-
gorela.** V soboto popoldne okoli četrte
ure so otroci v vasi Potok žažgali po ne-
previdnosti neki pod. Nastal je naenkrat
strašen požar. Ker je nastal veter, so letele
iskre na vse strani. Zgorelo je 5 hiš, 10
hlevov, 6 podov in 6 kozocev. Pri požaru
je zgorel tudi pol leta star otrok. Iz goreče
hiše ga je najpoprej oče rešil in odnesel
na pod. Ker se je pa nenadoma vžgal tudi
pod, je bila vsaka rešitev izključena. Pos-
lopja so zavarovana le za zelo nizke
svote, deloma pa tudi nič. Pogled na po-
gorišče je skrajno žalosten. Ljudje so po-
polnoma obupani in to tem bolj, ker jim
je pred kratkim toča uničila tudi vse vino-
grade. Gasilna društva Vavtavas, Novo-
mesto, Toplice in St. Peter delovala so zelo
marljivo in le njim se je zahvaliti, da vas
ni čisto popolnoma pogorela.

Spominske kolajne v spomin anek-
sije Bosne in Hercegovine mislijo v krat-
kem izdati. Ena stran bo imela sliko cesarja,
kateremu se klanjajo Bosanci, v ozadju se
bo videl bosanski grb in bosanska vasica.
Druga stran bo vsebovala za to „velepo-
membno“ kolajno potreben tekst.

Izgubljeno in najdeno. G. Lavoslav
Birk je našel zlat uhan z briljantom. —
Posestnik g. Josip Hudovernik je našel ban-
kovec za 10 K. — Posestnica Marija Fab-
janova je izgubila belo slivnato ruto. —
Nek nadporočnik je izgubil zavitek z roka-
vicami. — Natakarcica Frančiška Završanova
je izgubila denarnico, v kateri je imela 38 K
denarja. — Hlapec Ciril Gerjol je izgubil
denarnico s približno 18 K denarja.

Slabo je prišlo predsončjem železo-
ljarju Henriku Čihaku z Dunaja v neki go-
stilni v Kolodvorski ulici. Ko je večerjal,
se je onesvestil in zgrudil. Poklicani zdrav-
nik je konstatoval, da se je Čihak onesvestil,
ker preje že delj časa ni nič jedel. Prepe-
ljali so ga z rešilnim vozom v deželno
bolnišnico.

Nezrela jabolka so robotali te dni
otroci na vrtu hišne posestnice pl. Holleg-

hajeve na Karlovski cesti. Ne le, da so na-
pravili na vrtu škodo, polomili so tudi
vrtno ograjo

Vojak 27. pešpolka so v soboto po-
noči zopet razgrajali po mestu. Po polnoči
je prišla iz kazinske restavracije cela tropa
Belgijcev, nekateri oblečeni v civilno obleko.
V Selenburgovi ulici jih je zbral skupaj
nek četovodja in jim potem na čelu po-
veljeval. Med groznim krohoto in kričanjem
so se pomikali po Dunajski cesti v Fran-
čiškansko ulico, kjer jih je ustavil policijski
stražnik in jih s pomočjo nekega narednika
razgnal.

Kolo ukradeno je bilo v soboto zvečer
iz neke veže v Florijanski ulici ključarskemu
mojstru Ivanu Pustu. Kolo je „Graciosa“,
prosteja teka in je bilo vredno 100 K.

Tepež. Včeraj po polnoči se je vnel
med gosti v neki gostilni na Dolenjski ce-
sti prepir, pri katerem sta bila prizadeta
delavca Matevž Dremelj, rojen l. 1891. v
Dragi pri Litiji in neki Kumelj. Ko so prišli
iz gostilne, so padli po Kumlju, ga pretepli
z žilovko, Dremelj ga je pa sunil z nožem
v levo stran života in ga težko telesno po-
škodoval. Prvo pomoč mu je dal policijski
zdravnik g. dr. Illner, potem pa odredil, da
so ga z rešilnim vozom prepeljali v dež.
bolnico. Dremelja so zaprli.

Društvene vesti.

**Slavno petindvajsetletnice „Prosto-
voljnega gasilnega društva“ v Borovnici.**
Ob priliki 25letnice in dekoriranja neka-
terih članov s častno svetinjo, priredi
„Prost. gasilno društvo“ v Borovnici dne
31. t. m. veliko slavnost, spojeno z vrtno
veselico pri g. Jos. Mavcu. Sodelovala bo
pri celi slavnosti slavna postojnska godba.
K zabavi pripomore bogat srečolov in pa
veliko plesišče. Ker bo zabava res mnogo-
vrstna in stroški veliki, se prosijo vsa
bratska društva, kakor tudi cenjeno občin-
stvo, da se te slavnosti polnoštevno ude-
leži. Slavnost se vrši ob vsakem vremenu.

Prostovoljno gasilno društvo v
Mojstrani vljudno naznanja prireditve svoje
vrtne veselice s plesom na vrtu hotela
„Triglav“ dne 31. julija 1910. Začetek ob
4. uri popoldne. Pri plesu svira prva briška
godba na pihala.

Republika v Strašnem dolu.

Imeniten naslov, pod katerim je pri-
redila včeraj podružnica „družbe sv. Cirila
in Metoda“ za Matenjovas (pri Prestranku)
svojo veselico! In bila je to res republika
Cirilmetodarije, ki je imela celo svoj lastni
denar — seveda, samo papirnati — ki je
bil v republiki edini veljaven; avstrijski
denar se je moral menjati v menjalnicah za
republikanski, s katerim se je potem vse
plačevalo. Republika je imela tudi svoj list
„Republikan“, ki pa je izšel samo enkrat,
ker je tudi republika trajala samo en dan.
Ali tudi ta edina številka „Republikana“ je
tako izborna, da bi si jo Ljubljanci pri
izdajanju sličnih veselčnih listov lahko
vzeli za vzor.

Veselica je bila aranžirana naravnost
vzorno. Lepa, prijazna dolinica ob železni-
škem nasipu, imenovana iz bogsigavedi
kakeh vzrokov „strašni dol“, je bila polna
najraznovrstnejših paviljonov, v katerih so
prijazne gospe in gospodične postregle z
jedjo, pijačo in drugimi rečmi vsakemu zelo
hitro, četudi je bil naval občinstva zelo velik.

Veselico je obiskal tudi zastopnik osred-
njega odbora „družbe“, ki je imel na mno-
goštevilno občinstvo zelo lep in primeren
nagovor; ljudstvo je pazno poslušalo govor
zastopnika družbe, mu priredilo presrčne
ovacije in več priprostim mož se mu je po-
zneje približalo in govorilo z njim o našem
narodno-obravnem delu, a on je dajal
drage volje vsakemu potrebna pojasnila.

Za srečolov so mnogi darovali lepa
darila, a g. E. Dolenc, graščak v Orehku
je dal 51 kron. Pri veselici je sodelovala
izborna postojnska godba, a mešani zbor
pevskega društva iz Postojne je zapel več
pesmi prav lepo, za kar je žel vsestransko
pohvalo.

Človek ne bi mogel pričakovati, da bi
se mogla tako lepo aranžirati narodna ve-
selica v tako majhni vasi kot je Matenja
vas. Ali navdušenje in požrtvovalnost stori
vse in gosp. Milan Žnidaršič, glavni aranžer
te lepe ljudske veselice, je navdušen in po-
žrtvovalen narodnjak. Vemo, da temu skrom-
nemu človeku ne bo ugajalo, da ga posebej
omenjamo, ali vztrajno in požrtvovalno na-
rodno delo zasluži javno priznanje.

Škoda, da je bila republika v Strašnem
dolu tako kratkotrajna. Upamo, da oživi
prihodnje leto zopet, četudi samo za en
sam dan.

Razne vesti.

*** Mormonska propaganda.** V petek
je bilo v Berlinu aretiranih okoli 220 ino-
zemskih misijonarjev, ki so imeli kot člani
neke verske sekte svoje zborovanje. Najbrže
pa se je tu šlo za Mormone, ki pridejo v
Berlinu vsako sredo in nedeljo skupaj in
goje trgovino z mladimi dekletami.

*** Koliko stane kraljev pogreb?** Da
so Angleži res dostojno pokopali svojega
kralja, kaže račun pogreba, ki je bil pred-
ložen sedaj v angleški zbornici. Račun ob-
sega stroške sprejemov knežjih gostov,
okras dvoran, pogreba itd. in znaša suma
sumarum 972.000 K.

*** Velika železniška nesreča.** Na Ir-
skem je pri nekem izletniškem vlaku odpo-
vedala lokomotiva in zdrčala z velikansko
brzino po jako visečem tiru. Prevozila je 5
milj, ko je zadela v neki oseben vlak. Oba
vlakla sta popolnoma razbita. Mrtvih in ra-
njenih je jako veliko število, katero še ni
dognano.

Najnovejša

telefonska in brzojavna poročila.

(Izvirno poročilo „Jutru“.)

Vesti o nevarni boleznj princa Jurija neresnične.

Pariz, 24. julija. Ker so poročale
razne nemške korespondence o boleznj srbs-
kega princa Jurija najrazličnejše vesti, sem
se na najverodostojnejšem mestu informiral
o vsi zadevi in zvedel sledeče: Bolezen
princa Jurija je bila popolnoma malenkost-
na tako, da ne more biti niti govora o kaki
nevarnosti, niti o kaki operaciji. Princ Jurij
je danes popolnoma zdrav. Ves čas, kar je
bil v kopališču in kar je tukaj v Parizu,
posveča samo vojaškim študijam. Med
francoskim častništvom si je pridobil mladi
princ svoje največje simpatije. Splošno se
priznavajo v najvišjih častniških krogih
njegove strategične zmožnosti. Na vseh
javnih prostorih, kamor pride, vzbuja njegov
nastop splošno pozornost, na pariških bule-
varih ga poznajo vsi pod imenom „heros
de Balcan“. Mnogo francoskih častnikarjev
ga je že hotelo intervjuvati, a princ je go-
voril skrajno rezervirano, a iz njegovih živih
oči je plamtel ogenj, ki ga danes tolmačijo
vsi pariški listi kot znak, da se princ za-
veda svoje velike naloge, ki ga čaka na
Balkanu. Iz vsake njegove besede se zrcali
ljubezen do domovine, njegova neustraše-
nost in junaštvo. Ko je princ čul o skle-
njenem rusko-japonskem dogovoru, je baje
vskliknil: Pred sabo vidim sedaj srečno in
zedinjeno svojo nesrečno domovino in naj-

Mali listek.

ZOFKA KVEDER-JELOVŠEK:

Žensko vprašanje.

(Dalje.)

Ali važnejše kakor ti uspehi posamez-
nih nadarjenih, je vprašanje tistih velikih
mas žensk, ki po tovarnah in raznih indu-
strijalnih podjetjih bijejo borbo za vsakda-
nji kruh in so skoro brez obrambe in za-
ščite predane v roke kapitalizma, takorekoč
na milost in nemilost izročene najkrutej-
šemu izkoriščanju.

Že l. 1788 je bilo v 142 angleških
tkalnicah 59.000 ženskih delavk in 48.000
otrok. A danes l. 1900 je v Avstriji, na
Nemškem, v Italiji, na Francoskem in An-
gleškem od 81 milijonov, ki živijo izključno
le od svojega dela, že 27 milijonov,
torej ena četa tretjina. V Avstriji sami pa
je razmerje še hušje. Avstrija ima 7 mili-
jonov možkih, ki živijo od svojega dela in
nič manj kakor 5 milijonov žensk. V zad-
njem desetletju pa je to število gotovo še
naraslo. Pred takimi številkami je smešno
tisto klicanje nekaterih buržoaznih možkih
krogov, da spada žena v družino, da je in

bodi in ostani odvisna in vzdrževana od
moža.

Strah pred žensko konkurenco ji za-
pira kolikor najdlje mogoče boljše, lažja,
bolje plačana mesta in stroke. Vsi tisti
moški, ki zavzemajo danes v socialni borbi
povoljnije stališče, so večina proti temu,
da bi se žena posvetila industrijalnemu in
trgovskemu delu. Smili se jim pravijo, žena
in ne bi radi, da bi sedela po delavnicah,
pisarnah in uradih. Ali glejte, v varstvo de-
lavke pri stavbah, ki nosi apno in opeko
se ne oglašajo nihče, za tiste kmečke ženske,
ki delajo, kakor črna živina po poljih se
ne zavzema nihče! Če konj ali vol oboli,
hiti mož po živinozdravniku, za ženo pa je
bolniška pomoč predraga. O tistih šiviljah,
ki po cele noči presede pri slaboplačanem
delu, že izčrpane, bolne, jetične, o tistih
se ne piše po časopisih. Ali, če se ženska
uču urarstva, zlatarstva, fotografije, če ženska
hoče v komptor in v urad, potem pridejo
ti časopisi in stokajo nad rastočo žensko
konkurenco in pošiljajo ženo domov k očetu,
k soprogu, k otrokom, nazaj v družino, v
družino, ki že zdavnaj nima za njo več
prostora in kruha.

Letos je ministrstvo dovolilo ženam
pristop na državne in obrtne šole a že je
bil v Brnu v juliju protestni shod, nemških
in čeških stavbnihih tehnikov proti temu

proglasu. Zastopanih je bilo 15 društev in
skupščina je proglasila bojkot absolventk
takih šol. V marcu t. l. so vsi avstrijski
graditelji proglasili, da ne bodo sprejemali
ženske praktikantije. Ženske naj le pokorno
še dalje nosijo opeko in mešajo pesek...

Manjo žensko plačo, katero zagovar-
jajo tudi zelo napredni in prosvetljeni
moški, delavec proti delavki, motivirajo s
tem, da je žensko delo manj vredno, da se
niti kvalitativno niti kvantitavno ne more
kosati z moškim delom. A zato se ne gre.
Nihče ne zahteva, največja feministka ne,
za pomanjkljivo delo iste odškodnine, ka-
kor za izvrstno delo. Dejstvo je, da je ko-
likokrat uspeh dela enak, plača pa se po
spolu zelo čutiljivo razlikuje. Ne trdim, da
so ženske že danes v vseh strokah enako
dobre delavke. Tudi delo je produkt vaje
in zato vidimo, da je delavstvo v krajih,
kjer obstoji industrija že dolgo, spretniješe,
posposnejše in hitreše, kakor v krajih, kjer
se industrija šele začinja. En izurjen de-
lavec bo naravno boljše plačan od enega
začetnika. Gre se pa zato, da ženi ne osta-
nejo odprte le tiste stroke, ki so najboljše
plačane in da se ji odprejo vrata do po-
polnoma svobodne konkurence v vseh
strokah.

Moški so že odzavrnaj stali v živ-
ljenski in socialni borbi, mnogo dlje so

čutili krivice, ki se jim delajo, davno že
vedo, kako težka je železna pest kapita-
lizma. Zato ima naravno moški mnogo večji
smisel za samoobrambo, ve kako koristna
in potrebna je socialna solidarnost, potreba
ga je naučila organizacije in discipline.
Žena pa je kasneje prišla v celo socialno
gibanje. Po eni strani država sama za kul-
turo moškega spola vsaj kolikor toliko slabi,
dekliško šolstvo pa je še v povojih. Tradi-
cija, običaji, ki se ne morejo nikdar tako
hitro spremeniti, kakor so se socialne raz-
mere pod vplivom kapitalizma spremenile,
dovoljuje moškemu neprimeroma večjo
osebno svobodo, kakor ženi. Po kavarnah,
po gostilnah, če ne v društvi — pride
mož vendar v dotiko z drugimi; moderne
ideje imajo k njemu pristopnejšo pot, ka-
kor k ženi in zato ni čuda, če on hitreje
napreduje v probujenju socialne samo-
svesti, kakor žena. Zato je tudi pojmljivo,
da strokovna organizacija teh 5 milijonov
žensk v Avstriji, ki žive od svojega za-
sluška ni v nobeni primeri k strokovni or-
ganizaciji, onih sedmih milijonov produci-
rajočih mož. Mi vsi dobro vemo, da raste
vsaki pokret potom agitacije in popularizacije.
In tudi zato agitacijo je mož, ne rečem bolj
sposoben, ampak boljše pripravljjen.

(Dalje.)

večja radost mi bo, ako se bom mogel boriti v vrstah srbske armade za svobodo srbskega naroda! — Ravno danes sem videl princa Jurija, a na njegovem obrazu nisem videl niti najmanjše bolezne poteze! Princ Jurij je danes ravno tak kot je bil v dnevih bosanske krize v Belgradu. Toliko sem se čutil poklicanega, da vam poročam z ozirom na razna tendenciozna poročila raznih nemških časnikarskih šmukov. — e. — (Opomba uredništva: Ker so nemški listi poročali najrazličnejše vesti o bolezni princa Jurija, brzojavili smo svojemu prijatelju v Pariz, ki nam je poslal predstoječe poročilo, ki iz njega cenjeno občinstvo lahko razvidi, koliko je verovati nemškim listom kadar poročajo o jugoslovanskih stvareh.)

Srbsko-avstrijska trgovinska pogodba sklenjena.

Belgrad, 24. julija. Med avstrijskimi in srbskimi delegati je glede srbsko-avstrijske trgovinske pogodbe prišlo do popolnega sporazumljenja. Naša trgovinska pogodba temelji na isti podlagi, kakor ona iz leta 1908, samo da ima sedanja ožje meje. Koncem seje se je srbski minister za zunanje zadeve dr. Milovanović poslovil od avstrijskih delegatov in takoj odpotoval v Maribor, kjer se bo podpisana pogodba o trgovini. Pogodba bo podpisana najbrže že tekom tega tedna.

Kulturni boj na Španskem.

Madrid, 24. julija. Glavna razprava o kongregacijski razpravi v kongresu se je končala s popolno zmago Canalejasovega kabineta. Programatske izjave španske vlade, ki je odločno nastopila proti klerikalizmu, so izzvale splošno odobravanje ne samo med narodom, ampak tudi sam kralj Alfonso XIII. se je izjavil, da so nove odredbe proti klerikalizmu samo v korist španskemu narodu. Kralj je izjavil Canalejasu osebno svoje najvišje priznanje, kar znači, da se dvor ne pusti preplašiti vsled vatikanskih intrig, da je pozicija Canalejasovega kabineta popolnoma trdna.

Ogrski ministrski predsednik v Ištu.

Išl 24. julija. Avdijenca grofa Khuena Hedervarya je trajala skoro poldrugo uro. Ministrski predsednik je kralju najprej predložil demisijsko hrvatskega bana Tomašića, katero je pa kralj odločno odklonil. Grof Khuen Hedervary je prejel posebno lastnoročno kraljevo pismo, katero bo jutri objavljeno v ogrskih uradnih listih. V pismu se izraža banu popolna zaupnica za njegovo dosedanje poslovanje, obenem pa odklanja njegova demisijska. Grof Khuen je nato poročal kralju še o adresni debati v ogrskem državnem zboru, nakar je ob pol petih odpotoval iz Išla proti Dunaju.

Hrvatska kriza rešena.

Budapešta, 24. julija. Kakor je hrvatska kriza nenadoma nastopila, tako je sedaj tudi nenadoma rešena. Ker kralj demisijske bana ni sprejel, se sedaj tudi splošno pričakuje, da koalicijski banu ne bo napravljala nobenih težav. Grof Khuen Hedervary bo še tekom današnjega dne konferiral s Tomašićem. V Budapešti se nahajajoči poslanci hrvatsko-srbske koalicije so bili o cesarjevem sklepu takoj obveščeni in so izrazili mnenje, da bo hrvatski plenum cesarjev z veseljem vzel na znanje.

Atentat na bivšega španskega ministrskega predsednika Maura.

Barcelona, 24. julija. Ko je dospel nocoj ob polnoči semkaj bivši ministrski predsednik Maura z ekspresnim vlakom, da se odtod poda radi bolezni na letovišče Palmas na Majorki, bil je uprizorjen na njegovo osebo na tukajšnjem kolodvoru atentat. Maura je bil ranjen na nogi in roki, a ne smrtno nevarno, njegov prijatelj pa na nogi. Atentator, ki se imenuje Manuel Roca je bil na licu mesta aretiran. Maura so takoj prenesli na parnik Miramar, kjer so mu podali zdravniki prvo pomoč.

Barcelona, 24. julija. O atentatu na bivšega ministrskega predsednika se poročajo še sledeče potankosti: Atentator, ki se imenuje Emanuel Roca, je star osemnajst let in po poklicu časnikarski kolporter. Ko je Maura izstopil iz vagona in stopil v krog svoje rodovine in prijateljev, ustrelil je atentator Roca trikrat iz browning-pistolet ter ga ranil na roki in nogi. Z drugim strelom je zadel na roko nadškofijskega arhivarja Olwada, ki je pričakoval Mauro na kolodvoru. V tem trenutku je skočila k atentatorju Maurova nečakinja, soproga nekega častnika ter ga skušala razorožiti, a Roca je ustrelil tretjič in pogodil Mauro na roki. Med občinstvom na kolodvoru je zavladala velika zmešnjava. Častniki so planili z golimi sabljami na atentatorja in ga hoteli na mestu linčati, le velikemu trudu policije se je posrečilo, da so zabranili linčanje. Naposled je policija uklenjenega atentatorja spravila na avtomobil in odpeljala v največjem diru na policijsko ravnanje. Atentator Roca je bil popolnoma miren. Pri preiskavi je rekel, da ni nameraval Mauro ubiti, ampak

hotel ga je samo „obdarovati“ s spominom radi njegovega reakcionarnega postopanja povodom nemira v Barceloni. Mauro so takoj prenesli na parnik Miramar; zdravniki, ki so mu dali prvo pomoč, so izjavili, da rane niso nevarne ter da okreva tekom par dni. V stanovanju atentatorja je bila izvršena policijska preiskava. O rezultatu preiskave še niso znani detajli. Aretirana sta bila brat in oče atentatorja Roca, ki sta na sumu, da sta v zvezi z atentatom. Po mestu vlada vsled atentata med demokratičnimi elementi veliko zadovoljstvo, ker se splošno smatra ta atentat kot demonstracijo proti reakcionarni politiki Maure in simpatije za Canalejas.

Split — dalmatinsko glavno mesto.

Split, 24. julija. Kakor poroča „Naše Jedinstvo“ se v vladnih krogih razmotriva vprašanje, ali bi ne bilo primerno proglasiti Split za glavno mesto Dalmacije. V mero-dajnih krogih so z idejo zelo zadovoljni.

Prestolonasledstveno vprašanje v državi Monako.

Monako, 24. julija. Ker je knez Albert svojega edinega sina razdedil, ima največ izgleda za njegovega naslednika grški princ Jurij. Najbrže pa bodo državljani zahtevali, da se mala kneževina proglasi v republiko.

Norveška deželna obramba.

Kristijanija, 24. julija. Norveški državni zbor je vladno predlogo o dovolitvi izvanrednega kredita v znesku štirih milijonov kron za deželno obrambo sprejel z veliko večino.

Dunajski nuncij v Rimu.

Rim, 24. julija. Dunajski papežev nuncij mons. Granito di Belmonte je obiskal danes papežev državnega tajnika Merry del Valja. Jutri bo nuncija v posebni avdijenci sprejel papež sam.

† General Volodimirov.

Belgrad, 24. julija. V imenu belgrajske občine je izrazil sožalje petrogradskemu občinskemu svetu radi smrti generala Volodimirova, župan Kosta Glavinč. Tudi ministrstvo zunanjih del je izreklo svoje sožalje potom tukajšnjega ruskega poslanstva.

Praga, 24. julija. Tukajšnji občinski svet je po županu dr. Grošu izrazil petrogradski občini svoje sožalje vsled smrti enega največjih prijateljev novoslovanskega gibanja.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik:
Milan Plut.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Borzna poročila.

„Ljubljanska kreditna banka“
v Ljubljani, 22. julija 1910.

Naložbeni papirji.		Kurz	
		denarni	blagovni
40/o maja renta	93.85	94.05	
4.20/o srebrna renta	97.80	98.—	
40/o avstrijska krona renta	93.80	94.—	
40/o ogrska	92.—	92.20	
40/o kranjsko deželno posojilo	96.50	—	
40/o k. o. češke deželne banke	94.25	95.25	
5/o rusko državno posojilo	103.55	104.05	
Srečke.			
Srečke iz leta 1860 1/2	235.—	239.—	
1864	324.—	330.—	
tiske	154.75	160.75	
zemeljske I. izdaje	298.50	304.50	
II.	279.—	285.—	
ogrske hipotečne	247.25	253.25	
dunajske komunalne	531.—	541.—	
avstrijske kreditne	526.—	536.—	
Ljubljanske	80.50	86.50	
avstrijskega rdečega križa	64.25	68.25	
ogrskega	38.40	42.40	
bazilika	28.60	32.60	
turške	257.25	258.25	
Delnice.			
Ljubljanske kreditne banke	445.50	446.50	
Avstrijskega kreditnega zavoda	670.—	671.—	
Dunajske bančne družbe	547.25	548.25	
Južne železnice	107.75	108.75	
Državne železnice	738.50	739.55	
Alpine-Montan	740.50	741.50	
I. Hrv. slav. sladkorne družbe	660.—	670.—	
Živnostenske banke	261.—	262.—	
Valute.			
Cekini	11.36	11.38	
Marke	117.42	117.62	
Franki (Napoleon)	19.07	19.10	
Lire	94.75	94.95	
Rublji	252.75	253.75	

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe 4 vin. — Najmanjši znesek 50 vin. — Za informacije se plača 10 vin. — Pismenim vprašanjem je priložiti znamko 20 vin. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti lahko v znakmah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Dve dobro izveščani prodajalki se sprejmeta takoj v trgovino s papirjem in galanterijo pri Fr. Iglju, Ljubljana, Mestni trg. 155/3—2

Blagajničarka, popolnoma izveščana v knjigovodstvu se sprejme takoj pri Fr. Iglju, Ljubljana, Mestni trg. 156/3—2

Odda se dvoje stanovanj obstoječe iz dveh sob, kuhinje in drugimi pritliklinami v lepi novi hiši za mesec november. Poizve se v inseratnem biro „Jutra“ pod „Novo stanovanje“. 160/3—1

Išče se meblovana mesečna soba s posebnim vhomom za avgust, v bližini Kolodvorske ulice. Poročila na inseratni biro „Jutra“ pod G. H. 159/2—1

Stanovanje v vili

Vižmarje, blizu kolodvora z 2 ali 3 sobami in uporabo vrta na zelo lepem in zdravem kraju posebno pripravno za gospode v poklju. Poizvedbe na inseratni biro „Jutra“.

Učenca

poštenih staršev sprejme takoj
Josip Errath,
— trgovec v Mokronogu. —

Ljubljanske Benetke so zopet odprte.

Slav. občinstvu se vljudno priporoča

Kavarna „Prešeren“.

Ceniki zastoj in
poštne prosti.

POZOR!

Kdor želi imeti dobro uro,
naj zahteva z znamko
„UNION“

ker te ure so najbolj trpežne
in natančne, dobe se pri

FR. ČUDNU

ur in trgovci, Ljubljana
Delničar in zastopnik
švicarskih tovarn „Union“ v
Bielu in Genovi.

Uhani, prstani, briljanti.
8/10—1

Trgovski pomočnik

izurjen železninar in špecerist se sprejme
tako na deželo. Le z dobrimi izpričevali
in priporočili se upoštevajo.

Naslov pove uprava „Jutra“.

Pozor! Peki Pozor!

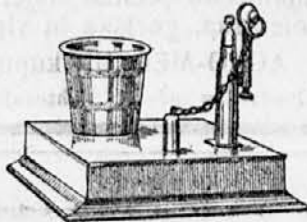
Na zelo prometnem prostoru v Spod.
Šiški, ob glavni cesti, se proda ali odda
tako v najem nekdanja Aubeljeva

hiša s staro pekarijo

pod zelo ugodnimi pogoji. Hiša kakor tudi
vsi notranji prostori so popolnoma na novo
preurejeni. Na hiši je 10.000 K intabulacije,
katero kupec lahko prevzame. — Več
pove lastnik R. Oroszy v Ljubljani, ali pa
v tovarni vóz Petra Keršiča v Spod. Šiški.

? I ? I K O ? O ?	Najboljša ura sedanjosti: zlata, srebrna, tula, nikelnasta in jeklena se dobi samo pri	? I ? I K O ? O ?
H. SUTTNER Ljubljana, Mestni trg. !! Lastna tovarna ur v Švici. !!		
? I ? I K O ? O ?	Tovarniška var- stvena znamka: „IKO“	? I ? I K O ? O ?

Vi prihranite denar! Automatični namizni pri- žigalnik

(poraben tudi kot
žepni prižigalnik)
oblastveno zava-
rovan, izvršen iz
krogl avstrijskih
Mannlicherjevih
pušk.

Lepo darilo! **K 3.80** Lepo darilo!
JOSIP SCHUNDER tehnična pisarna Dunaj XIII.,
Hütteldorferstrasse 237/V.

Preprodajalci dobijo velik popust! — Pošilja se samo po
poštnem povzetju. — P. n. restavaterji in kavarnarji
izjemne cene.

Model 1910. Edino zastopstvo znamke

Kinta

je v teku in trpežnosti nedosežno kolo
sedajnosti.

Zaloga Puch-koles.

Sprejema kolesa v popravo, emajliranje
in poniklanje ter izposojevanje koles.

- Točna, solidna in cena izvršitev. -

K. ČAMERNIK, Ljubljana

Dunajska cesta šte. 9.

--- Ceniki na željo brezplačno. ---

TEODOR KORN

poprej HENRIK KORN

pokrivalec streh in klepar,
vpeljalec strelovodov ter in-
stalater vodovodov

LJUBLJANA, Slomškove ul. 3 in 10

Podružica: Starl trg 9.

Priporoča se p. n. občinstvu
za izvrševanje vsakršnih kle-
parskih del ter pokrivanje streh
z angleškim, francoskim in tu-
zemskim škrljem, z

asbest-cementnim škrljem
(Eternit) patent Hatschek,

z izbočeno in ploščnato opeko,
lekno-cementno in strešno

opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska,
kleparska dela v priznani so-
lidni izvršitvi.

Poprave točno in ceno.

Proračuni brezplačno in
poštne prosto.

Zavod za pohištvo in dekoracije

FRAN DOBERLET

Ljubljana, Franciškanska ulica 10.

Ustanovljeno leta 1857.

Telefon št. 97.

Pohištvo vsake vrste od najenostavnejših do najumetnejših. Skla-
dišče tapet, oboknic in okenskih karnis, zaves in preprog. Velika
izbera pohištvenega blaga itd. Enostavne in razkošne žinitne opreme
v najsolidnejši izvršbi. Uredba celih hotelov in kopališč.

Učenca

sprejme takoj Friderik Skušek, trgovec
z mešanim blagom, Metlika.

Pes Bernhardinec

krasna žival, dober čuvaj, 2 leti star, se po
ugodni ceni proda. Natančneje se poizve
v Ljubljani, Dunajska cesta št. 6. v znani
gostilni gosp. Ivana Beliča.

Agro-Merkur v Ljubljani

Uradni prostori Janez Trdinova ulica 8
Podružnica Trst, ul. Stadion 3. Skladišče in kleti v Ljubljani in Trstu
AGRO-MERKUR je zadrugam, trgovcem, gostilničarjem, društvom i. t. d. i. t. d.
najboljši vir pri nakupovanju blaga.

Pozor! Umetna gnojila, galica, žveplo-
krmila, semena, stroji in orodja. **Pozor!**
VINA zajamčeno pristna štajerska, istrska,
dolenjska, goriška in vipavska. **SIR-MASLO!**

AGRO-MERKUR kupuje vse pridelke in izdelke.
Cene ugodne! Postrežba točna! Zahtevajte pravila in cenike! Ponujajte svoje pridelke!

: Poštne hranilnice št. 49.086. :
Giro račun Avstro-ogrske banke.
Stanje hranil. vlog sklepom 1909
K 3.700.000.

: Telefon štev. 135. :
Število zadrugnih članov čez 600.
Varnostni zakladi sklepom 1909
K 160.000.

GLAVNA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Pisarna: Kongresni trg štev. 15, Ljubljana

sprejema in izplačuje hranilne vloge in jih

obrestuje po $4\frac{3}{4}\%$ od dne vložitve do dne vzdige
brez odbitka rentnega davka.

Uradne ure od 8.—12. dopoldne in od 3.—6. popoldne.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje
pretrgalo. Na razpolago so domači hranilniki.

Kuč

za slabokrvne in prebolele
je zdravniško priporočeno črno dal-
matinsko vino Kuč najboljšo sredstvo.
5 kg franko K 4.—.

Br. Novakovič, Ljubljana.

„Narodna kavarna“

Fran Krapeš.

Prvo slovensko podjetje za napravo električnih central.

Izvršuje električne naprave z vodno silo, na par, z bencinmotorji s su-
rovim oljem.

Vsakovrstne transmisije za mline, žage itd.

Poprave bencin-motorjev, avtomobilov, elektro-motorjev, dinamo- in parnih
strojev: poprave v tiskarnah in pivovarnah.

Naprava transporterjev za opekarne po najnovjšem sistemu, kakor tudi
aparati za rezanje strešne opeke za zid — patent Marzola.

Izvršuje vsa strojna in mehanična dela točno, solidno in po nizki ceni.
Načrte in proračune ne zahtevanje.

D. FAKIN strojno ključavničarstvo in
podjetje za elektr. naprave
Ljubljana, Poljanska c. 67. Telefon št. 73.

Poletna konfekcija

za dame, gospode, deklice, dečke in otroke se
prodaja zaradi minule sezije do konca avgusta

po izredno znižanih cenah

v „Angleškem skladišču oblek“

O. Bernatović

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 5

Prva kranjska
izvozna pivovarna in sladarna na Vrhniki
priporoča slav. občinstvu svoje najizbornejše izdelke.

Naročila sprejema tudi

„Ljubljanska kreditna banka“ v Ljubljani.

L. TOMAŽIČ v Spodnji Šiški

Nekartelirano!

(preje tvrdka J. C. Juvančič)

Nekartelirano!

priporoča svojo bogato zalogo

zagrebškega in češkega piva,

kakor tudi bogato zalogo izbornih namiznih vin.

Vsak gostilničar lahko pristopi kot odjemalec brez ozirov na prejšnjo pivovarno!

Delniška glavica:
K 5.000.000.

301—46

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Stritarjeva ulica štev. 2.

Rezervni fond:
K 450.000.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih $4\frac{1}{2}\%$.